

METSÄTALOUS

Lappi lyttäsi lakiluonnoksen

Lapin kunnat ja saamelaisyhteisöt olivat yksimielisiä, että metsähallituslain uudistus ei voi edetä esitetyssä muodossa.

ROVANIEMI (MT)

Maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) sai perjantaina vastaansa suorasanaisen Lapin kansan.

Lapin liitto, kunnat, saamelaisyhteisöt ja lähes kaikki muutkin lausunnon esittäneet tahot, joita oli yli 30, antoivat metsähallituslain uudistusluonnokselle täystyrmäyksen.

Ennen kaikkea paheksuttiin kuulemiskierroksen aikataulua, joka lausujien mukaan ei ollut riittävä demokratian toteutumisen kannalta. Kunnissa lausuntoja ei ehditty hyväksyttää hallituksella.

Verotuloja metsästä

Muun muassa Pelkosenniemen, Ranuan, Savukosken ja Kuhmon kuntien edustajat olivat huolissaan, miten käy verotulojen, jos valtion metsätalousyhtiö rekisteröidään esimerkiksi Vantaalle.

Nykyisin Metsähallitus maksaa tuloksestaan kunnille yhteisöveroa.

”Savukoskella metsäveron osuus kunnan verotuloista on 94 prosenttia, 670 000 euroa”, kunnanjohtaja **Antti Mulari** sanoi.

Ministeri Tiilikainen vastasi tilaisuuden jälkeen, että kuntataloutta heikentäviä päätöksiä ei tehdä.

”Lakiuudistuksen vaikutusta yhteisöveroon ei ole selvitetty”, maa- ja metsätalousministeriön ylijohtaja **Juha Niemelä** myönsi. Hänen mukaansa oli hyvä, että kunnat nostivat sen tilaisuudessa esille.

Saamelaispykälä pois

Utsjoen kunta, Paliskuntain yhdistys, Saamelaiskäräjät, koltat sekä muut saamelaisyhteisöt olivat käärmeissään siitä, että lakiluonnoksesta poistettiin sinne jo kertaalleen neuvoteltu pykälä niin sanotusta heikentämiskiellostä.

Pykälä pakottaisi Metsähallituksen laatimaan ja toteuttamaan kaikki hankkeensa saamelaisten kotiseutualueilla siten, etteivät ne heikennä saamelaisten mahdollisuuksia harjoittaa perinteisiä elinkeinojaan sekä kieltään ja kulttuuriaan.

Saamelaiskäräjien puheenjohtajan **Tiina Sanila-Aikio**n mukaan saamelaisten oikeus osallistua päätöksentekoon heikkenee lakiluonnoksen myötä.

Tiilikaisen mukaan laki ei ilman heikentämiskieltopykälääkään aiheuta minkäänlaista muutosta nykytilaan, johon myös saamelaiset ovat hänen käsittääkseen tyytyväisiä.

Yhteistyötä keuhuttiin

Useat kunnanjohtajat kiittivät Metsähallituksen pääjohtajaa **Esa Härmälää**, joka esitti ti-

Metsähallituslain kuulemistilaisuuteen Rovaniemelle kutsuttiin useita saamelaisyhteisöjä mutta moni Lapin kunta jäi ilman kutsua. Toimittajat kutsuttiin ensin vain ministerin yhteenvetotilaisuuteen, mutta edellisenä päivänä kutsu laajeni koskemaan myös itse kuulemistä.

laisuudessa kriittisiä arvioita lakiuudistuksesta.

Pellon kunnanhallituksen puheenjohtaja **Risto Kuusijärvi** pelkäsi monen muun tavoin, että metsätalousliiketoiminnan yhtiöittäminen vesittäisi hyvän yhteistyön, joka vallitsee Metsähallituksen paikallisten työntekijöiden sekä matkailualan ja poronhoitajien välillä.

”Metsien monikäyttö on varmistanut hyvän vuoropuhelun. Jos Metsätalous Oy keskittyy vain rahantekoon, se aiheuttaa ristiriitoja ja vaarantaa sahojen puuhuollon”, Kuusijärvi sanoi.

Lakiluonnoksesta on poistettu myös työllisyyden edistämistä vaativa velvoite. Sitä moni arvosteli.

”Omat metsurit tuntevat

alueen erityispiirteet parhaiten”, kolttien luottamusmies **Tanja Sanila** totesi.

Tiilikainen rauhoitteli, että vaikka työllistämisvelvoite osakeyhtiöltä poistettaisiin, metsätalous työllistäisi silti paikallisia.

Hän lupasi myös pohtia, miten muutoksista huolimatta pystyttäisiin säilyttämään hyvä

vuorovaikutus, joka Metsähallituksen ja ympäröivän yhteiskunnan välillä on.

”Paikallisesti on saavutettu suuri luottamus. Miten jatkaa samalla tiellä?”

Maaliskuussa voimaan?

Ministeri aikoo nyt tutustua lausuntoihin. Hallitus harkitsen sitten, missä muodossa Metsä-

Saamelaiskäräjien puheenjohtaja **Tiina Sanila-Aikio** väitti, että lakiluonnos heikentää saamelaisten osallistumisoikeutta.

”Laki ei ilman saamelaisten oikeuksien heikentämiskieltopykälääkään aiheuta minkäänlaista muutosta nykytilaan.”

KIMMO TIILIKAINEN

hallituslain uudistusta viedään eteenpäin.

Maa- ja metsätalousministeriön tavoite oli, että hallituksen esitys valmistuisi lokakuussa ja sitä käsiteltäisiin loppuvuonna eduskunnassa.

Uudistetun Metsähallituslain on tarkoitus tulla voimaan maaliskuussa.

SUVI NIEMI

Otsosta yhtiö vasta vuoden 2017 alussa

Suomen metsäkeskuksen liiketoimintayksikön Otso met-säpalveluiden yhtiöittämistä lykätään jälleen. Nyt Otson yhtiömuotoisen toiminnan pitäisi alkaa vuoden 2017 alussa.

Syyskuun lopussa maa- ja metsätalousministeriö ehti kertoa, että Otso aloittaa yhtiönä ensi vuoden heinäkuun alussa.

Synnä aikataulun pitkeytymiseen on Otson heikko talous. Metsäneuvos **Marja Kokkonen** maa- ja metsätalousministeriöstä sanoo, että yhtiöittämiseen liittyviin valmisteluihin halutaan varata riittävästi aikaa eli koko ensi vuosi.

Otso on tehnyt koko historiansa raskaita tappioita. Viime

vuonna 37,9 miljoonan euron liikevaihdosta tappiota kertyi 6,9 miljoonaa euroa.

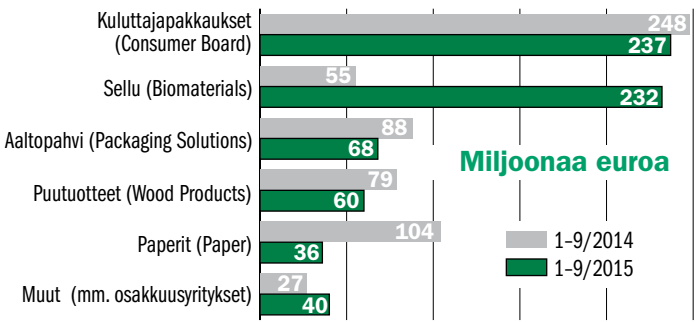
Arviot tämän vuoden tappioista ovat vaihdelleet Kokkonen mukaan paljon. Siksi mitään lukua on tässä vaiheessa turha sanoa.

Alun perin Otson yhtiömuotoisen toiminnan piti alkaa tämän vuoden alussa. Sen jälkeen aloitusta siirrettiin ensiksi ensi vuoden alkuun ja sittemmin ensi vuoden heinäkuun alkuun.

Yhtiömuotoisen toiminnan aloittaminen edellyttää vielä Euroopan komission hyväksyntää eli notifiointia.

JUHA KAIHLANEN

Stora Enson liike-tulos tammi-syyskuu

Liiketulos yhteensä 1-9/2014: 601 miljoonaa euroa
1-9/2015: 673 miljoonaa euroa

Stora Enson tulos tammi-syyskuu

MT		1-9/2014	1-9/2015
■ Liikevaihto, milj. euroa		4 661	7 553
■ Liiketulos ilman kertaeriä, milj. euroa		601	673
- % liikevaihdosta		7,8	8,9
■ Tulos ennen veroja, milj. euroa		313	454
■ Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaeriä, %		9,3	10,6
■ Omavaraisuusaste, %		40,8	42,5

Stora Enson sellutulos yli nelinkertaistui

Stora Enson selluryhmä teki tammi-syyskuussa selvästi paremman tuloksen kuin vuotta aiemmin. Sellutehtaiden liike-tulos yli nelinkertaistui vuoden-takaisesta.

Uruguayssa viime vuoden lopulla vauhtiin päässyt Montes del Platan sellutehdas selittää suuren osan parannuksesta. Stora Enso omistaa sellujätin puoliksi chileläisen Araucón kanssa.

Selluryhmän liikevaihto kasvoi peräti 40 prosenttia viime vuoden tammi-syyskuusta. Sellutehtaita hyvään tulokseen auttoi myös suotuisa valuuttakurssien kehitys.

Selluryhmän tulos parani myös ”pohjoismaisten sellutehtaiden hyvän suorituskyvyn ja korkeampien lehtipuusellun hintojen ansiosta”, osavuosikatsauksessa todetaan.

Investointeja valmistuu

Stora Enson toimitusjohtaja **Karl-Henrik Sundström** tote-si perjantain sijoittajapuhelussa yhtiön edenneen hienosti muutoksessaan.

Hyvään tu-lokseen auttoi suotuisa valuutta-kurssien kehitys.

Aaltopahvin raaka-aineen tuotanto on alkanut Varkaudessa paperikoneen muutostöiden jälkeen. Koneita viritetään vähitellen kohti täyttä tuotantovauhtia.

Sundström kehuu olevansa erittäin tyytyväinen Varkauden puolesta. Ensi vuoden puolessa välissä siellä otetaan käyttöön rakennuselementtejä valmistava uusi viilupuuilinja (lvl).

Kiinassa Guangxin kartonkikone käynnistyy ensi vuoden puolivälin tienoilla.

Stora Enso kertoi, että sen ruotsalainen osakkuusyritys Bergvik Skog nostaa metsä-omaisuutensa IFRS-kirjanpi-

Nousu ei vaikuta operatiiviseen liiketulokseen.

Pari viikkoa sitten UPM kertoi nostavansa Suomen met-siensä käypää IFRS-arvoa.

JUHA KAIHLANEN

Sahainvestoinnit valuvat Baltiaan ja Puolaan

Suomalaisella puutuoteteollisuudella voisi mennä nykyistä paremmin. Jos tuotanto olisi kilpailukykyistä, sitä voisi kasvattaa miljoonia kuutiota.

”Kilpailukykyyn vaikuttavat valuuttakurssit sekä työn ja raaka-aineen hinta. Ne eivät tällä hetkellä suosi suomalaista tuotantoa”, kertoo Metsä Woodin toimialajohtaja **Esa Kaikkonen**.

Heikko kilpailukyky pakottaa rajoittamaan tuotantoa. Esimerkiksi sahaus on vähentynyt 14 miljoonan kuution tuntumasta reiluun 10 miljoonaan kuution. Samaan aikaan Ruotsi on pystynyt kasvattamaan sahaustaan lähes finanssikiiriä edeltäviin määriin.

”Puutuoteteollisuuden kannattavuustavoitteen pitäisi olla nykyistä kovempi, jotta olisi mahdollista investoida ja omistajakin saisi tuottoa sijoitukselleen.”

Investoinnit karkaavat

Viime vuosina puutuoteteolli-suuden tulos on jäänyt kauaksi

tavoitteesta. Sen takia investoinnit karkaavat Baltiaan ja Puolaan.

”Meille on kertynyt investointivelkaa. Näihin lyhyen aikavälin näkymiin ei silti kannata taker-tua liikaa. Tilanne korjaantuu ennen pitkää, ja pitemmällä aikavälillä puutuoteteollisuudella on hyvät mahdollisuudet menestyä.”

Kaikkosen mukaan menestys lähtee kannattavasta perus-tuotannosta. Kannattavuutta voi parantaa asiakaslähtöisillä tuotteilla ja materiaalin tarkalla käytöllä.

”Menestyvän yrityksen on ol-tava hyvä niissä tuotteissa, joilla se aikoo pärjätä. Tällä hetkellä me keskitymme arkiseen aher-rukseen, sahauskeen ja sorvaukseen ja kehittämään näillä tuot-teilla lisäarvoa asiakkaillemme.”

Puun kysyntä kasvaa maailmalla

Kaikkosen toiveikkaus pohjaa puutuotteiden kasvavaan kysyntään maailmalla. Myös Suomessa puurakentamisella on kovat kas-vumahdollisuudet.

”Viennin osuus tuotannos-tamme on 85 prosenttia. Suurin yksittäinen ostaja on Britannia, mutta kovimmat kasvunäkymät ovat Euroopan ulkopuolella, Aasiassa ja Yhdysvaltojen itä-rannikolla.”

Puurakentamista ei tarvitse suosia pelkästään ekologisuus-den takia. Puurakenteet ovat to-ki kierrätettäviä ja niistä syntyy pieni hiilijalanjälki, mutta puu-rakentamiselle voi laskea myös rahallisia etuja.

Yksi selkeä etu on puuraken-tamisen nopeus. Puisten ele-menttien käyttö voi nopeuttaa noin vuoden pituista projektia pari kuukautta. Se nopeuttaa kassavirtaan käsisiksi pääsyä, jolla on suora taloudellinen merkitys rakennuttajille.

Puu on myös kevyttä, mikä tuo säästöä perustusten mitoitukses-sa ja kuljetuksissa.

Eikä tuota ensiksi mainittua ympäristöystävällisyyttäkään voi unohtaa.

Kilpailukyky ratkaisee

Kaikkosella on vakaa usko, että

suomalaisen puutuoteteollisuus-tuotteet mahtuvat maail-man markkinoille. Esimerkiksi havusahatavarassa Suomen osuus maailman tuotannosta on vain kolmisen prosenttia.

Kun kilpailukyky saadaan kuntoon, meillä riittää valtteja. Puun korjuumäärät ovat kauka-na kestävästä hakkuumahdolli-suuksista. Suomalainen puu on myös ominaisuuksiltaan erin-omaista, se on lujaa suhteessa painoon ja sen alkuperä- ja ser-tifiointiasiat ovat kunnossa.

Suomelta löytyy myös teollis-ta osaamista puunjalostuksesta. Siitä Metsä Woodin Vilppulan saha on hyvä esimerkki. Siellä massatuotantoon mahtuu myös tarkkaan räätälöityjä asiakas-tuotteita ja tehokasta materiaa-lien käyttöä.

”Meillä on hyvät mahdolli-suudet pärjätä kansainvälisessä kilpailussa. Kotipesä pitää saa-da sitä ennen kuntoon.”

Hinta ja laatu kohdalleen

Puurakentamisen läpimurtoa ja rakennusmateriaalien kilpai-

lutusta jarruttaa valmiiden so-vellusten ja standardien puute. Puurakentaminen ei kasva, jos se nostaa rakennusliikkeiden kustannuksia tai on muuten vaikeata toteuttaa. Myös laatu pitää olla kohdallaan.

”Puurakentamisen ympärille pitää rakentaa toimiva järjestel-mä, johon kuuluu puutuoteteol-lisuuden lisäksi rakennuttajia, puuhun erikoistuneita urakoit-sijoita, arkkitehtejä ja suunnit-telijoita.”

Rakennusteollisuus tarvitsee pärjätäkseen valmiita osakoko-naisuuksia. Puutuoteteollisuus-den pitää pystyä tarjoamaan vähintään vastaavia palveluita kuin muiden materiaalivalmistajien.

”Pitää muistaa, että betoni-teollisuus ei pysty kansainvä-listymään. Sen vaikutus työllisyyteen on myös pienempi kuin puutuoteteollisuuden. Se on yksi syy edistää puurakentamista.”

Kaikkosen mukaan puura-kentamista rajoittavaa normis-toa pitää kehittää edelleen ma-teriaalien saamiseksi samalle viivalle, esimerkiksi palomää-

räysten osalta.

Myönteistä on kuntien pää-töksenteon vapautuminen kaa-voituksessa. Siksi esimerkiksi Helsinki on voinut kaavoittaa kokonaisen asuma-alueen pelkästään puurakennuksille. Hankintalain uudistus asettaa toivottavasti mahdollisuuden asettaa yhdeksi hankintakritee-riksi tuotteiden ympäristöystä-vällisyyden.

”Toisaalta en usko pelkkään puurakentamiseen, vaan kaik-kien materiaalien yhteistyöhön. Puuta ei kannata käyttää sellai-siin kohteisiin, mihin se ei sovi.”

JARMO PALOKALLIO

Suomalaisen puutuote-teollisuuden ongelmana on heikko kilpailukyky. Siitä päästään ajan kanssa, uskoo Metsä Woodin toimialajohtaja **Esa Kaikkonen**.

JAANA KANKAANPÄÄ